

OBRAZLOŽENJE
Prijedloga odluke o javnim priznanjima Grada Zagreba

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Člankom 11. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15 - ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) stavkom 1. propisano je da predstavničko tijelo općine, grada i županije može pojedinu osobu koja je zaslužna za općinu, grad, odnosno za županiju proglasiti počasnim građaninom. Stavkom 3. istog članka propisano je da predstavničko tijelo može utvrditi i druga javna priznanja.

Člankom 29. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22) propisano je da se uvjeti, postupak i način dodjeljivanja javnih priznanja Grada Zagreba uređuju gradskom odlukom.

Člankom 41. točkom 2. Statuta Grada Zagreba propisano je da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽEN NAČIN

Statutom Grada Zagreba određeno je da se građanima Grada Zagreba i drugim osobama, njihovim udrugama, drugim lokalnim zajednicama te ustanovama, trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama mogu dodjeljivati javna priznanja za uspjehe u radu i djelovanju kojima doprinose razvoju Grada Zagreba ili pojedinih njegovih djelatnosti, promidžbi njegovih interesa te u znak počasti i zahvalnosti. Javna se priznanja mogu dodjeljivati i državljanima drugih zemalja, prijateljskim gradovima, međunarodnim organizacijama i organizacijama drugih država ili njihovim tijelima.

Nadalje Statut Grada Zagreba određuje da javna priznanja Grada Zagreba jesu:

1. proglašenje počasnim građaninom Grada Zagreba,
2. Nagrada Grada Zagreba,
3. Nagrada Zagrepčanka godine,
4. Nagrada Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost,
5. Povelja Grada Zagreba,
6. Plaketa Grada Zagreba,
7. Medalja Grada Zagreba i
8. pokroviteljstvo.

Statut Grada Zagreba ujedno određuje kome se dodjeljuje i tko odlučuje o dodjeli pojedinog javnog priznanja te da će se uvjeti, postupak i način dodjeljivanja javnih priznanja Grada Zagreba urediti gradskom odlukom, što je uređeno važećom Odlukom o javnim priznanjima (Službeni Glasnik Grada Zagreba 29/21 i 17/23; dalje u tekstu: Odluka).

Radi preglednosti mijenja se oblik propisa na način da se za svako od javnih priznanja odredbe obrađuju unutar jednog poglavlja (kome se dodjeljuje, za što se dodjeljuje, tko može biti podnositelj prijedloga, postupak za dodjelu, kriteriji za dodjelu, tko odlučuje o pojedinom javnom priznanju, oblik javnog priznanja i utvrđivanje visine novčanog iznosa, datum dodjele i tko uručuje javno priznanje te vođenje evidencije javnih priznanja).

Radi usklađenja s odredbama Obiteljskog zakona i Zakona o životnom partnerstvu kao članovi obitelji osobe kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje dodaju se uz bračnog druga i izvanbračni drug, životni partner i neformalni životni partner.

Za sva javna priznanja proširen je popis pravnih osoba koje imaju pravo podnošenja prijedloga za dodjelu javnog priznanja te se ujednačavaju podaci o podnositeljima prijedloga. Također je ujednačen sadržaj koji prijedlozi za dodjelu Nagrade Grada Zagreba, Nagrade Zagrepčanka godine i Nagrade Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost moraju sadržavati.

Dorađeni su obrasci "Očitovanje o prihvaćanju kandidature za dodjelu javnog priznanja Grada Zagreba" (Prilog 1.) i "Prijedlog za dodjelu javnog priznanja Grada Zagreba" (Prilog 2) te su usuglašeni s izmjenama u odredbama koje određuju sadržaj koji prijedlozi za podnošenje javnih priznanja moraju sadržavati.

Metodološko-nomotehničkim pravilima je određeno da ako se više od polovine članaka osnovnog propisa mijenja, odnosno dopunjava, potrebno je pristupiti donošenju novoga propisa. Kako se prijedlogom predlažu izmjene u polovici članaka, predloženo je donošenje nove odluke.

Temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) o Nacrtu prijedloga odluke o javnim priznanjima provodilo se internetsko savjetovanje u razdoblju od 4. studenoga do 3. prosinca 2024. te se u pritviku dostavlja Izvješće o provedenom savjetovanju s javnošću.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Sredstva za provođenje ove odluke osigurana su u Proračunu Grada Zagreba za 2024. godinu i projekcijama za 2025. - 2026. godinu.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Članak 1. Odluke određuje da se ovom odlukom uređuju uvjeti, postupak i način dodjeljivanja javnih priznanja Grada Zagreba.

Članak 2. sukladno članku 11. stavku 5. Zakona o ravnopravnosti spolova (Narodne novine 82/08 i 69/17) jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima i druge pravne osobe i obrtnici koji zapošljavaju više od 20 zaposlenih obvezne su u svoje opće akte unijeti antidiskriminacijske zakonske odredbe i mjere za uspostavljanje ravnopravnosti spolova. U članku 2. propisuje se antidiskriminacijska odredba, osim naziva "Nagrade Zagrepčanka godine".

Članak 3. Odluke određuje kome se mogu dodjeljivati javna priznanja.

Članak 4. Odluke određuje da su javna priznanja Grada Zagreba: proglašenje počasnim građaninom Grada Zagreba, Nagrada Grada Zagreba, Nagrada Zagrepčanka godine, Nagrada Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost, Povelja Grada Zagreba, Plaketa Grada Zagreba, Medalja Grada Zagreba i pokroviteljstvo.

Članak 5. Odluke određuje tko se može proglasiti počasnim građaninom Grada Zagreba.

Članak 6. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za proglašenje počasnim građaninom Grada Zagreba.

Članak 7. Odluke određuje što mora sadržavati prijedlog za proglašenje počasnog građanina Grada Zagreba i kome se podnosi.

Članak 8. Odluke određuje nadležnost Odbora za javna priznanja u postupku proglašenja počasnog građanina Grada Zagreba.

Članak 9. Odluke određuje da gradonačelnik Grada Zagreba i Odbor za javna priznanja mogu samoinicijativno predložiti Gradskoj skupštini proglašenje počasnog građanina Grada Zagreba.

Članak 10. Odluke određuje da Gradska skupština odlučuje o proglašenju počasnim građaninom Grada Zagreba i oblik u kojem se dodjeljuje navedeno javno priznanje.

Članak 11. Odluke određuje postupak uručivanja javnog priznanja proglašenja počasnog građanina Grada Zagreba.

Članak 12. Odluke određuje da se javno priznanje proglašenja počasnog građanina Grada Zagreba koje se dodjeljuje posmrtno predaje članovima obitelji, tko se smatra članovima obitelji te gdje se čuva javno priznanje ako osoba kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje nema članova obitelji.

Članak 13. Odluke određuje kome se može dodijeliti Nagrada Grada Zagreba.

Članak 14. Odluke određuje za što se dodjeljuje Nagrada Grada Zagreba, na koji dan se dodjeljuje.

Članak 15. Odluke određuje da postupak za dodjelu Nagrade Grada Zagreba pokreće svake godine Odbor za javna priznanja raspisivanjem javnog pozivnog natječaja, da se javni pozivni natječaj objavljuje na internetskim stranicama Grada Zagreba, Gradske skupštine, da se natječaj raspisuje u siječnju i da traje najmanje 20 dana, što sve mora sadržavati prijedlog i način njegovog podnošenja. Također, određuje mogućnost da Odbor za javna priznanja ponovi natječaj za dodjelu Nagrade Grada Zagreba.

Članak 16. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za dodjelu Nagrade Grada Zagreba.

Članak 17. Odluke određuje kriterije za dodjelu Nagrade Grada Zagreba.

Članak 18. Odluke određuje da Odbor za javna priznanja utvrđuje prijedlog kandidata za dodjelu Nagrade Grada Zagreba te ga upućuje Gradskoj skupštini. Određuje koliko se Nagrada Grada Zagreba može dodijeliti u jednoj godini, te određuje iznimku po kojoj Odbor za javna priznanja može predložiti najviše dva kandidata za dodjelu Nagrade Grada Zagreba koji nisu predloženi u postupku javnog pozivnog natječaja kao i iznimku od broja Nagrada Grada Zagreba koliko ih se može dodijeliti u jednoj godini.

Članak 19. Odluke određuje da Gradska skupština odlučuje o dodjeli Nagrade Grada Zagreba, određuje oblik Nagrade Grada Zagreba, kada se ona dodjeljuje trgovačkim društvima, ustanovama, vjerskim zajednicama, udrugama i drugim pravnim osobama i oblik kada se ona dodjeljuje pojedincima i radnim skupinama te raspodjelu novčanog iznosa ako se Nagrada Grada Zagreba dodjeljuje radnoj skupini i predaju priznanja pravnoj osobi u okviru koje je djelovala radna skupina odnosno voditelju radne skupine ako radna skupina nije djelovala u okviru pravne osobe.

Članak 20. Odluke određuje postupak uručivanja Nagrade Grada Zagreba.

Članak 21. Odluke određuje da se Nagrada Grada Zagreba koja se dodjeljuje posmrtno predaje članovima obitelji, tko se smatra članovima obitelji, dodjelu novčanog iznosa nagrade ako osoba predložena za Nagradu Grada Zagreba umre nakon donošenja odluke o dodjeli nagrade te gdje se čuva javno priznanje ako osoba kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje nema članova obitelji.

Članak 22. Odluke određuje kome se može dodijeliti Nagrada Zagrepčanka godine.

Članak 23. Odluke određuje za što se dodjeljuje Nagrada Zagrepčanka godina i na koji dan se dodjeljuje.

Članak 24. Odluke određuje da postupak za dodjelu Nagrade Zagrepčanka godine pokreće svake godine Odbor za javna priznanja raspisivanjem javnog pozivnog natječaja, da se javni pozivni natječaj objavljuje na internetskim stranicama Grada Zagreba, Gradske skupštine, da se natječaj raspisuje u zadnjem tromjesečju prethodne godine i da traje najmanje 20 dana, što sve mora sadržavati prijedlog, odnosno kandidatura i način podnošenja prijedloga. Također, određuje mogućnost da Odbor za javna priznanja ponovi natječaj za dodjelu Nagrade Zagrepčanka godine.

Članak 25. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za dodjelu Nagrade Zagrepčanka godine.

Članak 26. Odluke određuje kriterije za dodjelu Nagrade Zagrepčanka godine.

Članak 27. Odluke određuje da Odbor za javna priznanja utvrđuje prijedlog kandidatkinje za dodjelu Nagrade Zagrepčanka godine te ga upućuje Gradskoj skupštini.

Članak 28. Odluke određuje da Gradska skupština odlučuje o dodjeli Nagrade Zagrepčanka godine te određuje oblik priznanja i da visinu novčanog iznosa određuje Odbor za javna priznanja.

Članak 29. Odluke određuje postupak uručivanja Nagrade Zagrepčanka godine.

Članak 30. Odluke određuje da se Nagrada Zagrepčanka godine koja se dodjeljuje posmrtno predaje članovima obitelji, tko se smatra članovima obitelji, dodjelu novčanog iznosa nagrade ako osoba preložena za Nagradu Zagrepčanka godine umre nakon donošenja odluke o dodjeli nagrade te gdje se čuva javno priznanje ako osoba kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje nema članova obitelji.

Članak 31. Odluke određuje kome se može dodijeliti Nagrada Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost.

Članak 32. Odluke određuje kome se dodjeljuje Nagrada Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost i na koji dan se dodjeljuje.

Članak 33. Odluke određuje da postupak za dodjelu Nagrada Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost pokreće svake godine Odbor za javna priznanja raspisivanjem javnog pozivnog natječaja, da se javni pozivni natječaj objavljuje na internetskim stranicama Grada Zagreba, Gradske skupštine, da se natječaj raspisuje u ožujku i da traje najmanje 20 dana, što sve mora sadržavati prijedlog, odnosno kandidatura i način podnošenja prijedloga. Također, određuje mogućnost da Odbor za javna priznanja ponovi natječaj za dodjelu Nagrade Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost.

Članak 34. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga, odnosno kandidature za dodjelu Nagrade Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost.

Članak 35. Odluke određuje kriterije za dodjelu Nagrade Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost.

Članak 36. Odluke određuje da Odbor za javna priznanja utvrđuje prijedlog kandidata za dodjelu Nagrade Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost te ga upućuje Gradskoj skupštini.

Članak 37. Odluke određuje da Gradska skupština odlučuje o dodjeli Nagrade Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost te određuje oblik priznanja i da visinu novčanog iznosa određuje Odbor za javna priznanja.

Članak 38. Odluke određuje postupak uručivanja Nagrade Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost.

Članak 39. Odluke određuje da se Nagrada Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost koja se dodjeljuje posmrtno predaje članovima obitelji, tko se smatra članovima obitelji, dodjelu novčanog iznosa nagrade ako osoba preložena za Nagradu Luka Ritz - Nasilje nije hrabrost umre nakon donošenja odluke o dodjeli nagrade te gdje se čuva javno priznanje ako osoba kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje nema članova obitelji.

Članak 40. Odluke određuje kome se dodjeljuje Povelja Grada Zagreba.

Članak 41. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za dodjelu Povelje Grada Zagreba.

Članak 42. Odluke određuje što mora sadržavati prijedlog za dodjelu Povelje Grada Zagreba i kome se podnosi.

Članak 43. Odluke određuje da gradonačelnik razmatra prijedlog za dodjelu Povelje Grada Zagreba, ocjenjuje opravdanost i ispunjenje uvjeta te odlučuje o njezinoj dodjeli te da u vezi navedenoga može osnovati radno tijelo.

Članak 44. Odluke određuje tko uručuje Povelju Grada Zagreba.

Članak 45. Odluke određuje da se Povelja Grada Zagreba koja se dodjeljuje posmrtno predaje članovima obitelji, tko se smatra članovima obitelji te gdje se čuva javno priznanje ako osoba kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje nema članova obitelji.

Članak 46. Odluke određuje kome se dodjeljuje Plaketa Grada Zagreba.

Članak 47. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za dodjelu Plakete Grada Zagreba.

Članak 48. Odluke određuje što mora sadržavati prijedlog za dodjelu Plakete Grada Zagreba i kome se podnosi.

Članak 49. Odluke određuje da gradonačelnik razmatra prijedlog za dodjelu Plakete Grada Zagreba, ocjenjuje opravdanost i ispunjenje uvjeta te odlučuje o njezinoj dodjeli te da u vezi navedenoga može osnovati radno tijelo.

Članak 50. Odluke određuje tko uručuje Plaketu Grada Zagreba.

Članak 51. Odluke određuje da se Plaketa Grada Zagreba koja se dodjeljuje posmrtno predaje članovima obitelji, tko se smatra članovima obitelji te gdje se čuva javno priznanje ako osoba kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje nema članova obitelji.

Članak 52. Odluke određuje kome se dodjeljuje Medalja Grada Zagreba.

Članak 53. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za dodjelu Medalje Grada Zagreba.

Članak 54. Odluke određuje što mora sadržavati prijedlog za dodjelu Medalje Grada Zagreba i kome se podnosi.

Članak 55. Odluke određuje da gradonačelnik razmatra prijedlog za dodjelu Medalje Grada Zagreba, ocjenjuje opravdanost i ispunjenje uvjeta te odlučuje o njezinoj dodjeli te da u vezi navedenoga može osnovati radno tijelo.

Članak 56. Odluke određuje tko uručuje Medalju Grada Zagreba.

Članak 57. Odluke određuje da se Medalja Grada Zagreba koja se dodjeljuje posmrtno predaje članovima obitelji, tko se smatra članovima obitelji te gdje se čuva javno priznanje ako osoba kojoj je posmrtno dodijeljeno javno priznanje nema članova obitelji.

Članak 58. Odluke određuje da se pokroviteljstvo Gradske skupštine može prihvatiti nad političkim, društvenim, znanstvenim, kulturnim, sportskim ili drugim manifestacijama, priredbama i skupovima značajnima za Grad Zagreb te da je pokroviteljstvo počasno.

Članak 59. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za prihvaćanje pokroviteljstva Gradske skupštine.

Članak 60. Odluke određuje što mora sadržavati prijedlog za prihvaćanje pokroviteljstva Gradske skupštine i kome se podnosi.

Članak 61. Odluke određuje nadležnost Odbora za javna priznanja u postupku prihvaćanja pokroviteljstva.

Članak 62. Odluke određuje da Gradska skupština odlučuje o prihvaćanju pokroviteljstva. Također određuje da predsjednik Gradske skupštine može preuzeti pokroviteljstvo u ime Gradske skupštine, ako Gradska skupština ne zasjeda, odnosno zbog kratkoće vremena.

Članak 63. Odluke određuje da se pokroviteljstvo gradonačelnika može prihvatiti nad političkim, društvenim, znanstvenim, kulturnim, sportskim ili drugim manifestacijama, priredbama i skupovima značajnima za Grad Zagreb te da je pokroviteljstvo počasno.

Članak 64. Odluke određuje tko ima pravo podnošenja prijedloga za prihvaćanje pokroviteljstva gradonačelnika.

Članak 65. Odluke određuje što mora sadržavati prijedlog za prihvaćanje pokroviteljstva gradonačelnika i kome se podnosi.

Članak 66. Odluke određuje da gradonačelnik razmatra prijedlog za prihvaćanje pokroviteljstva, ocjenjuje opravdanost i ispunjenje uvjeta te odlučuje o prihvaćanju pokroviteljstva te da u vezi navedenoga može osnovati radno tijelo.

Članak 67. Odluke određuje da će se izgled i opis javnih priznanja, sadržaj i oblik evidencije o dodijeljenim javnim priznanjima te druga pitanja koja su važna za javna priznanja Grada Zagreba, utvrditi pravilnikom što ga donosi gradonačelnik.

Članak 68. Odluke određuje vođenje evidencije o javnim priznanjima Grada Zagreba.

Članak 69. Odluke određuje obavljanje stručnih, administrativnih i tehničkih poslova.

Članak 70. Odluke određuje da danom stupanja na snagu ove odluke prestaje važiti Odluka o javnim priznanjima Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 29/21 i 17/23).

Članak 71. Odluke propisuje da odluka stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba, sukladno odredbi članka 119. stavka 3. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23) kojim je propisano da se iznimno, odlukom i drugim općim aktom može iz osobito opravdanih razloga odrediti da stupaju na snagu prvoga dana od dana objave.

Stupanje na snagu odluke prvog dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba potrebno je iz razloga što je nakon stupanja na snagu odluke potrebno raspisati javne pozivne natječaje za Nagradu Grada Zagreba i Nagradu Zagrepčanka godine te kako bi se pravodobno proveli natječaji, odnosno kako bi Odbor za javna priznanja pravodobno razmotrio prijedloge, ocijenio njihovu opravdanost i ispunjenje uvjeta, te utvrdio prijedloge kandidata za dodjelu Nagrade Grada Zagreba i Nagrade Zagrepčanka godine i uputio ih Gradskoj skupštini.

Sukladno iznijetom, a budući da je savjetovanje s javnošću završeno 3. prosinca 2024., predlaže se da Gradska skupština Grada Zagreba donese Odluku o javnim priznanjima Grada Zagreba u predloženom tekstu **po hitnom postupku**, kako bi se što prije raspisali javni pozivni natječaji za Nagradu Grada Zagreba i Nagradu Zagrepčanka godine te kako bi se pravodobno proveli natječaji sukladno ovoj Odluci.